

Meningsfulla aktiviteter och upplevelsen av skapande aktiviteter hos elever i årskurs två

Maja Boskovic & Lovisa Josefsson

Examensarbete, 15 hp, kandidatuppsats
Arbetsterapi
Jönköping, juni, 2015

Handledare: Elisabeth Elgmark, Lektor

Examinator: Kersti Samuelsson, Adjungerad lektor

Sammanfattning

Barn lär sig genom deltagande i meningsfulla aktiviteter därför är det relevant att studera vad elever anser som meningsfullt. Forskning har visat att skapande aktiviteter har en positiv inverkan på hälsan, därför ansågs det väsentligt att studera hur elever upplever skapande aktiviteter.

Syfte: Examensarbetet syftar till att beskriva val av meningsfulla aktiviteter och upplevelsen av skapande aktiviteter hos elever i årskurs två.

Metod: Metoden är en integrerad design där författarna studerade vad elever i grundskolan anser som meningsfullt och även mer specifikt studerade vad elever anser om skapande aktiviteter. Ett bekvämlighetsurval ägde rum på en grundskola i södra Sverige där inklusionskriterierna var både flickor och pojkar i årskurs två. I datainsamlingen deltog 15 elever. Datainsamlingsinstrumentet CHILD (Children, Health, Intervention, Learning and Development) som är ett strukturerat intervjuformulär med slutna frågor tillämpades. Som komplement till instrumentet användes en intervjuguide med öppna och semistrukturerade frågor.

Resultat: Resultatet visar även att det fanns individuella skillnader mellan elevers val av meningsfulla aktiviteter. Inga större skillnader på vilken skapande aktivitet som ansågs roligast kunde avläsas. Samtliga elever ansåg det som viktigt att gå i skolan. Samtliga elever var ofta med kompisar varav majoriteten av dessa ansåg det som viktigt.

Slutsats: Teoretiska ämnen och fysiska aktiviteter ansågs mer meningsfullt än skapande aktiviteter.

Nyckelord: arbetsterapi, barn, betydelsefullt, delaktighet, kreativitet

Summary

Meaningful activities and experience of creative activities in school

Children learn by participating in meaningful activities, therefore it is relevant to study what pupils consider as meaningful. Results from scientific studies have shown that creative activities has had a positive effect on peoples health, therefore its important to study how primary school students experience creative activities.

Aim: The aim was to study the primary school students' choice of meaningful activities and their experience of creative activities in school.

Method: The method is an integrated design in which the authors on the one hand studied what students in primary school considered as meaningful activities. On the other hand more specific studied what pupils thought of creative activities. A convenience sample took place at a primary school in south Sweden where the inclusion criteria were; boys and girls from second grade. In the data collection 15 students participated. The tool used for the collection of data was the CHILD (Children, Health, Intervention, Learning and Development), a structured interview form with closed questions. An interview guide with open and semi structured questions was used as a complement to CHILD.

Result: The result showed that most of the students defined theoretical and physical subjects as meaningful. No major difference concerning which creative activities that were defined as most fun was shown. All participants thought it was important to go to school. All students were often with friends and the majority of the group thought it was important to be with friends.

Conclusion: Theory subjects and physical activities were considered more meaningful than creative activities.

Keywords: children, creativity, importance, occupational therapy, participation

Innehållsförteckning

Inledning	1
Bakgrund	1
Syfte	5
Material och metod	5
Förförståelse.....	5
Urval och undersökningsgrupp.....	5
Datainsamlingsinstrument.....	6
Datainsamling	6
Genomförande	7
Databearbetning	8
Etiska överväganden	9
Resultat	10
Val av meningsfulla aktiviteter	10
Upplevelsen av skapande aktiviteter.....	11
Sammanställning av CHILD	12
Diskussion	14
Metoddiskussion	14
Resultatdiskussion	16
Betydelse för arbetsterapi	18
Slutsatser	18
Referenser	19
Bilagor	1
Bilaga 1	1
Bilaga 2	3
Bilaga 3	5
Bilaga 4	7
Bilaga 5	8
Bilaga 6	9

Inledning

Alla barn ska ha tillgång till en likvärdig utbildning, något som stöds av internationella överenskommelser och lagar (Hemmingsson, Egilsson, Lidström & Kielhofner, 2014). Läroplanen belyser betydelsen av delaktighet i skolmiljön och beskriver att skolans uppgift är att främja varje elevs deltagande i samhällslivet. Anpassning ska ske med hänsyn till varje elevs förutsättningar och behov (Skolverket, 2011). Det är viktigt att fråga vad den enskilde eleven tycker därför behöver fler professioner samarbeta i skolan. En arbetsterapeut har tid för enskilda elever och med sin kompetens kan arbetsterapeuten utgöra ett värdefullt komplement i strävan efter att öka delaktigheten i skolan för eleverna (Boman, 2014). Delaktighet i meningsfulla aktiviteter är avgörande för utveckling och självförverkligande hos barn i vilken de utvecklar personlig självständighet och kreativitet (Rodger & Ziviani, 2006). För att människan ska kunna uppleva positiva känslor krävs det kreativitet. Kreativitet har en stor påverkan på människans välbefinnande. Aktiviteterna som en vardag består av ska kunna möjliggöra för människan att vara kreativ. Människan har ett biologiskt behov av att få uttrycka sin kreativitet och en medfödd kapacitet till att vara kreativ (Wilcock, 2006).

Bakgrund

Skolan är en av de nya arenorna för arbetsterapeuter. Förbundet Sveriges Arbetsterapeuter [FSA] har underlättat introduktionen av arbetsterapi i skolan genom att presentera vad arbetsterapeuter kan bidra med till skolverkets generaldirektör. Den nya skollagen medför att elevhälsan måste förstärkas genom nya yrkesgrupper. Inom modern hälsa är arbetsterapeuter självklara i skolan eftersom de innehar specifik kunskap om barns och ungdomars behov av aktivitet och delaktighet. Arbetsterapeuten har både kompetens och verktyg för att kunna kartlägga elevens behov och svårigheter och att därefter anpassa och möjliggöra ökad delaktighet i skolans aktiviteter (Haglund, 2012). I skollagen (SFS 2010:800) om elevhälsa står att elevhälsan bland annat ska omfatta psykosociala och specialpedagogiska insatser och den ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Vidare står det att det ska finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. I den etiska koden för arbetsterapeuter kan man läsa att det i yrkets uppgift ingår att utreda och bedöma behov av arbetsterapeutiska åtgärder i förebyggande, förbättrande och vidmakthållande syfte.

Genom arbetsterapi ska arbetsterapeuten också utveckla en persons aktivitetsförmåga eller förhindra nedsatt aktivitetsförmåga och i förekommande fall kompensera den så att personen upplever tillfredsställelse i sitt dagliga liv. Vidare står det att en arbetsterapeut ska utreda behov av förändringar i den fysiska och sociala miljön, utforma förslag samt genomföra anpassningar i exempelvis skolan (FSA, 2005). En förutsättning för utredning och planering för anpassning i skolan är barnens aktiva deltagande. Fokus bör ligga i att barnets egna erfarenheter och syn på sin situation beaktas. Därmed blir en elevcentrerad filosofi viktig

(Hemmingsson et al., 2014). Arbetsterapeuten kan hitta lösningar som kan innebära att individen lär sig att utföra aktiviteter på ett nytt sätt och att skapa nya vanor och rutiner som fungerar tillfredsställande för individen. Dock behövs nytänkande för att kunna hantera framtidens utmaningar (Haglund, 2012). Utmaningen ligger i att marknadsföra arbetsterapeutens kunskap och yrke för att kunna komma in på arenor inom skolan. Arbetsterapeuter kan hjälpa många individer, grupper och samhället som helhet, därför kan arbetsterapi användas i olika verksamheter. För att arbetsterapeuter effektivt ska kunna samarbeta med andra myndigheter krävs marknadsföring och entreprenörskap. Därför är utmaningen att identifiera samhällsbehov och skapa förbindelser med potentiella användare av arbetsterapeutiska tjänster (Withers & Shann, 2008).

Arbetsterapeutiska tjänster kan skapas där det inte tidigare funnits några. I ett klimat av förändring är det dags att agera kreativt för att införa arbetsterapi till en bredare population, även för dem som vanligtvis inte har tillgång till det (Kearsley, 2012). Om arbetsterapeuter ska åstadkomma nya arbetsfält är det dags att visa det unika i vår kompetens. Arbetsterapeuter bör vara stolta över att ge och främja holistiska interventioner och inte låta sig hotas av andras brist på förståelse om vad en arbetsterapeut gör. Det handlar om att ha förtroende för vår kompetens för att effektivt komma in på tillväxtmarknader. När arbetsterapeuter tror och värderar sina arbetsuppgifter kan de marknadsföra arbetsterapi till andra så att de utvecklar förståelse för arbetsterapeutens vilja att människor ska få ta del av yrket. Det handlar om att värdera sig själv som arbetsterapeut och inte vänta på att andra ska värdera arbetsterapeuterna (Withers & Shann, 2008). En arbetsterapeut har kompetens för att kunna komplettera ett elevhälsoteam i syfte att öka delaktigheten för barn. Som en del av ett elevhälsoteam kan arbetsterapeuten finnas som resurs för både lärare, specialpedagoger och föräldrar (Atisprojektet, u.å).

Begreppet aktivitet syftar på hur en människa utför olika handlingar eller uppgifter medan delaktigheten avser det personliga engagemanget i dessa uppgifter, samt det personliga engagemanget i sin egen livssituation (Socialstyrelsen, 2003). Delaktighet i aktivitet definieras även som engagemanget i våra dagliga aktiviteter. Människan är delaktig i aktivitet när hon ingår i en sociokulturell kontext och utför något som är nödvändigt för hennes välbefinnande (Kielhofner, 2012). Barn definieras enligt FN:s konvention om barnets rättigheter som varje människa under 18 år, om inte barnet blir myndigt tidigare enligt den lag som gäller barnet (Hammarberg, 2006). En elev är enligt skollagen (SFS 2010:800) den som deltar i utbildning med undantag för barn i förskolan.

Något som har präglat arbetsterapin genom hela historien är skapande aktiviteter. Med hjälp av skapande aktiviteter har man en förmåga att möta specifika behov och därför använder man dessa som ett medel inom arbetsterapin (Griffiths & Corr, 2007). Englund (2004) definierar skapande aktivitet som ett sätt att uppleva, uttrycka, sortera och sätta ord på känslor. Att skapa föremål är ett sätt för människan att tänka och uttrycka sig. Slöjd och bild är olika former av skapande aktiviteter som hjälper till att utveckla kreativitet. Det hjälper också människan att stärka tilltron till sina olika förmågor samt att klara av andra aktiviteter i det dagliga livet. Genom skapandet lär människan sig att uppleva sig själv och sin omvärld.

Skapandet av bild bidrar till att barn får ett personligt språk där de beskriver den värld de lever i. Dessa beskrivningar är unika för det barnet som skapat dem och är avgörande för dennes utveckling (Siller, 2000).

Barn lär sig genom deltagande i meningsfulla aktiviteter och det är det som är avgörande för både den normala barnutvecklingen och självförverkligandet (Rodger & Ziviani, 2006). Wilcock förklarar begreppet "doing" eller görande på svenska. Görandet är en kraftfull påverkande faktor på individens och samhällets hälsa och ohälsa. Begreppet innefattar alla aktiviteter människan gör i sin vardag vilket innebär att görandet kan påverka hälsan positivt och negativt. Aktivitet är en mekanism för social interaktion och utveckling, därför kan avsaknad av aktivitet leda till ohälsa. Människan är också av naturen social och har därför ett stort behov av interaktion med andra. En avsaknad av aktivitet på samhällsnivå kan orsaka ohälsa för människan. Görandet är en förutsättning för att leva, men alla göranden är beroende av kulturella aspekter och politiska beslut. Ur ett samhällsperspektiv är det viktigt att samhället ger människan tillgång till utbildning eftersom utbildning leder till en högre grad av hälsa. Andra faktorer som påverkar görandet är personliga faktorer så som utförandekapacitet, kognition och medvetenhet (Wilcock, 2006). Genom delaktighet i dagliga aktiviteter bygger barnen deras aktivitetsrepertoar, utvecklar personlig självständighet, blir produktiva och delaktiga i lek eller fritidsaktiviteter. Att uppnå färdigheter möjliggör för barn att engagera sig i en bredare rad av aktivitetsroller. Genom görandet kan exempelvis barnet uppnå rollerna elev, lagmedlem eller kompis (Rodger & Ziviani, 2006).

Människans inre är det människor känner kring det dem gör. De upplevelser som görandet skapar bidrar till hur människan ser på sig själv, det Wilcock, (2006) kallar för "being" eller varandet på svenska. Utför man en aktivitet som inte leder till någon stimulans lagras aktiviteten i form av negativa erfarenheter. Likaså kommer människan även lagra aktiviteter som man njuter av i form av positiva erfarenheter. Aktiviteter skapar på så sätt positiva känslor så som lycka, glädje, välbefinnande och nöjdhet, det är detta som är meningsfulla aktiviteter. Vidare beskrivs det att för att människan ska kunna uppleva dessa känslor krävs det kreativitet. Kreativitet har en stor påverkan på människans välbefinnande när den uttrycks i våra vardagliga aktiviteter. Aktiviteterna som en vardag består av ska kunna möjliggöra för människan att vara kreativ och äventyrlig. Människan har ett biologiskt behov av att få uttrycka sin kreativitet och en medfödd kapacitet till att vara kreativ (Wilcock, 2006). Det finns mycket inom oss som behöver komma ut för att inte personligheten ska påverkas negativt. Ett skapande kommer ur en inre övertygelse och något personligt. Genom skapandet får det inre en yttre gestalt och man kan därmed upptäcka sig själv. Kreativiteten vågar gå sin egen väg och den är fri från krav (Wiklund, 2001).

Kreativitet är ur flera olika aspekter betydelsefullt. Att utveckla sin kreativitet kan innebära att nya idéer uppstår. Idéerna kan sätta fokus på hur man kan göra något på ett nytt och bättre sätt vilket i sin tur bidrar till att samhället utvecklas. På detta sätt blir också kreativitet ekonomiskt lönsamt (Englund, 2010). Skapande aktiviteter för barn och ungdomar ger barnen en chans att få uttrycka sina inre känslor på ett sätt som gynnar både dem själva och personer i deras närhet. Skapande aktiviteter ger också barnen en meningsfull sysselsättning som kan bidra till

att drogmissbruk och brottslighet förebyggs i samhället. Skapande aktiviteter kan hjälpa till att möta olika behov, intressen och färdigheter. De för också med sig flera olika positiva effekter, bland annat förbättrad självkänsla och en ökad social förmåga (Griffiths & Corr, 2007). Att delta i skapande aktiviteter kan också bidra till en högre självinsikt. Skapandet kan hjälpa människan att hitta nya strategier som man kan använda sig av för att hantera andra aktiviteter i vardagen. Att utföra skapande aktiviteter i grupp kan bidra till att sociala krav försvinner samt leda till ett förbättrat självförtroende för människan (Lloyd, Ren Wong & Petchkovsky, 2007). Vanor som etableras under skolåldern, påverkar hälsan senare i livet. Tidiga livserfarenheter har därför en avgörande inverkan på barnen och ungdomarnas psykiska och fysiska mående. Skapande aktiviteter har visat sig ha positiv inverkan på hälsa och välmående bland barn och ungdomar i form av förbättrat självförtroende, självkänsla samt ökad kunskapsnivå. Skapande aktiviteter kan också bidra till ett ökat socialt engagemang samt positiva beteendeförändringar (Bungay & Vella-Burrows 2013).

Om människan upplever självförverkligande och kreativitet kan hon nå personlig utveckling och så kallad "becoming" eller blivandet på svenska (Wilcock, 2006). Människan strävar efter att göra och att vara för att utveckla olika sorters välbefinnande, både fysiskt, socialt och mentalt. Begreppet blivande fokuserar på vad människan kan bidra till i samhället. För att uppnå detta krävs det stimulans och feedback från omgivningen. Att vara kreativ kan användas som ett verktyg för att uppnå sin fulla potential och för att förebygga avsaknad av blivandet. För att människans livsbehov ska kunna tillgodoses och för att hon ska kunna uppleva välbefinnande krävs det att aktiviteterna som utförs tillför en mening, ett mål och ett syfte. Faktorer som påverkar välbefinnandet är självkänslan och motivationen människan känner inför det man gör. Det krävs också en balans mellan fysiska aktiviteter, ensamma aktiviteter, avkopplande aktiviteter, sociala aktiviteter och vila (Wilcock, 2006).

En teori som är relevant i detta sammanhang är flow-teorin. Flow är en optimal upplevelse i aktivitet där engagemang och interaktion bidrar till att en aktivitet upplevs som fängslande och uppslukande. De grundläggande faktorerna som skapar en flow-upplevelse är den egna upplevelsen av aktivitetens utmaning och hur denna passar ihop med människans egen förmåga. Att tillämpa flow-teorin kan hjälpa till att förstå olika typer av obalans i aktivitet så som exempelvis aktivitetens deprivering (occupational deprivation) som innebär att man undanhåller meningsfulla och nödvändiga aktiviteter (Jonsson, Håkansson & Wagman, 2012). Genom delaktighet i aktivitet skapar barnen sin aktivitetsrepertoar, utvecklar personlig självständighet samt blir produktiva och deltar i lek eller fritidsaktiviteter. Att uppnå färdigheter möjliggör för barn att engagera sig i flera roller (Rodger och Ziviani, 2006).

I examensarbetets bakgrund beskrivs att skapande aktiviteter kan ha en positiv inverkan på barn och ungdomars självförtroende, självkänsla och kunskapsnivå (Bungay & Vella-Burrows 2013). Skapande aktiviteter kan möta behov, intressen, färdigheter och en ökad social förmåga (Griffiths & Corr, 2007). Mycket talar för att delaktighet i meningsfulla aktiviteter samt att skapande aktiviteter är betydande för hälsan. Det som då är väsentligt i detta sammanhang är vad barn i ordinarie skola upplever som meningsfullt och om de känner sig delaktiga i meningsfulla aktiviteter i skolan. Arbetsterapeuter har specifik kunskap om

aktivitet och delaktighet och kan kartlägga elevens behov och därefter anpassa och möjliggöra ett ökat deltagande (Haglund, 2012).

Syfte

Syftet är att beskriva val av meningsfulla aktiviteter och upplevelsen av skapande aktiviteter hos elever i årskurs två.

Material och metod

Författarna valde att använda sig av en integrerad design med ett strukturerat intervjuformulär med slutna frågor samt öppna semistrukturerade tilläggsfrågor. För att öka tillförlitligheten användes triangulering. Det innebär att man med olika metoder samlar information om ett och samma fenomen. Sedan analyserar man dem var för sig och jämför om resultaten pekar åt samma håll (Pilhammar Andersson, 2008). Författarna använde två metoder för att undersöka aktuellt fenomen.

Förförståelse

Författarnas förförståelse av elevernas upplevelse av delaktighet i meningsfulla och skapande aktiviteter i skolan är att många barn önskar utföra dessa aktiviteter mer i skolan än vad de gör idag. Förförståelsen grundar sig i egna upplevelser från den egna skolgången samt genomgång av litteratur i samband med examensarbetet. Författarna har strävat efter att bortse från sin förförståelse genom hela processen i detta examensarbete.

Urval och undersökningsgrupp

Den urvalsstrategi författarna valde att använda för rekryteringen av deltagare var bekvämlighetsurvalet. Det innebär att man väljer de personer som finns tillgängliga i ett visst sammanhang. Inklusionskriterierna för undersökningsgruppen var flickor och pojkar i årskurs två i grundskolan. Urvalet rekryterades från en grundskola i södra Sverige. Missivbrev med tillhörande samtycke skickades ut till rektor, lärare, barn och vårdnadshavare (se bilaga 1, 2, 3).

Alla elever vars vårdnadshavare gav samtycke och som själva ville delta i datainsamlingen blev intervjuade. Det första urvalet bestod av 18 elever och av dessa intervjuades nio elever.

De elever som ej deltog var nio stycken. En elev uttryckte att hen inte ville, för två elever hade inget samtycke lämnats in från vårdnadshavare och resterande sex elever hade ej givit återbud av okänd anledning. Ytterligare två klasser tillfrågades om att bli intervjuade då fler

intervjuer var nödvändigt för en ökad tillförlitlighet av resultatet. Andra och tredje urvalet bestod av lika många elever som vid första urvalet. Vid andra urvalet lämnade två elever in samtycke och vid det tredje urvalet lämnade ytterligare fyra elever in samtycke. Resterande elever vid dessa två urval lämnade inte in samtycke.

Datainsamlingsinstrument

Datainsamlingsinstrumentet CHILD (Children, Health, Intervention, Learning och Development) är en strukturerad delaktighets- och behovsintervju för barn mellan 6-12 år. Instrumentet utgår från ICF-CY (socialstyrelsen, 2003) och har totalt nio avsnitt där varje avsnitt representerar ett kapitel enligt ICF-CY och dess aktiviteter (se bilaga 4). För varje aktivitet finns fyra frågor; hur ofta gör du?, Tycker du att det är viktigt?, Kan du göra? samt Vill du ha hjälp med? där tre svarsalternativ finns för varje fråga (Arvidsson, Granlund, Thyberg & Thyberg, 2013; Arvidsson, Granlund, Olsson & Sjöqvist, 2011). Författarna avgränsade sig till de delar i instrumentet som kan ge svar på det som ska undersökas. Författarna valde att använda hela eller delar av kapitel 1 "Lärande och tillämpa kunskap", kapitel 7 "Mellanmännsliga interaktioner och relationer", kapitel 8 "Viktiga livsområden" samt kapitel 9 "Samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt liv". Författarna valde att för varje vald aktivitet fråga om "hur ofta gör du?" där alternativen "inte alls", "ibland" och "ofta" fanns att välja på. Författarna valde även att fråga "tycker du att det är viktigt?" där svarsalternativen under denna fråga är "nej", "sådär" och "ja". Författarna valde bort de två sista frågorna i instrumentet som ger svar på om eleven kan utföra aktiviteten på egen hand eller om eleven behöver hjälp av någon annan för att kunna utföra aktiviteten (se bilaga 4). Som komplement till instrumentet tillfogades en intervjuguide med öppna och semistrukturerade frågor angående meningsfulla och skapande aktiviteter. Frågorna berör vad eleven tycker är roligt att göra i skolan, varför han eller hon tycker detta är roligt, hur ofta eleven gör det roliga, samt om eleven känner sig delaktig vid utförandet av den roliga aktiviteten. Frågorna handlar också om skapande aktiviteter där eleven får svara på om han eller hon brukar måla, rita, pyssla och sy i skolan, hur ofta eleven utför denna aktivitet, samt om eleven tycker att det är roligt (se bilaga 5). Utgångspunkten i frågorna föreligger i Wilcock (2006) begrepp doing, being och becoming vilket har beskrivits i bakgrunden.

Datainsamling

Datainsamlingen ägde rum på en grundskola i södra Sverige där författarna använde sig av ovan nämnda strukturerade intervjuer. För att få tillstånd till att genomföra intervjuerna kontaktades grundskolans rektor, som är företrädare för verksamheten, samt aktuella lärare. Därefter kontaktades de potentiella eleverna samt deras vårdnadshavare som därefter fick skriftlig information i form av missivbrev där syftet med examensarbetet presenterades, vad författarna har önskat ta reda på och varför det var intressant att ta reda på det beskrevs. I brevet beskrevs också på vilken plats intervjuerna planerades äga rum, hur själva intervjun

skulle gå till, samt vilka typer av frågor som intervjun skulle innehålla. Författarna var noga med att belysa vilka regler och forskningsetiska principer som gällde (se bilaga 1,2,3). Eleverna fick totalt 4 veckor på sig att lämna in samtycke.

Båda författarna närvarade under intervjun där den ena intervjuade medan den andra antecknade svaren på de öppna frågorna. Intervjuerna pågick uppskattningsvis i 20 minuter.

Genomförande

Författarna använde sig av tre skolklasser för insamling av data. Författarna inledde med att presentera sig själva, berätta vad de skulle göra på skolan för att sedan gå igenom missivbrevens samt syftet med examensarbetet. Detta skedde vid ett tillfälle då hela klassen var samlad. Eleverna fick sedan två exemplar av missivbrevens, ett som de själva kunde ta del av, samt ytterligare ett som skulle lämnas till deras vårdnadshavare. Författarna avsatte i slutet av tillfället tid för frågor och funderingar som besvarades. När elevernas vårdnadshavare hade skrivit under samtycktesblanketten och lämnat den åter till författarna bokades en tid in med eleven som skulle intervjuas. Tiden bokades in med ansvarig lärare för att eleven inte skulle missa någon viktig lektion. Alla elever som medverkade fick samma frågor. Frågorna ställdes i samma ordning till alla elever. Intervjutillfället inleddes med en beskrivning av hur intervjun skulle gå till, vilka typer av frågor som skulle ställas och varför det antecknades undertiden. Eleven fick möjlighet att godkänna att anteckningar skrevs. Eleven blev även upplyst om konfidentialitetskravet. Intervjun initierades med de öppna frågorna från intervjuguiden och därefter fick eleverna svara på det mer slutna frågorna från instrumentet CHILD.

Eleven fick möjlighet att själv välja plats för intervjun inom skolområdet för att öka möjligheten att eleven skulle uppleva trygghet. Kravet för platsen var, förutom att den skulle vara vald av eleven, även att den skulle omges av en lugn, tyst och avdramatiserad miljö som eleven kunde känna sig trygg i. Eleverna blev tillfrågade om det kändes bra att bägge författarna medverkade. Författarna berättade också att intervjun skulle ta ca 20- 30 minuter. Eleverna informerades också om att ingen obehörig skulle få ta del av det som sades under intervjun samt att inga namn skulle anges. Innan intervjun påbörjades tillfrågades eleverna om de fortfarande var intresserade av att medverka samt att de när som helst kunde avbryta medverkan utan någon förklaring om det inte skulle kännas bra. Författarna strävade efter att vara lyhörda inför och lyssnade aktivt på det som berättades. Eleverna erbjöds möjlighet till pauser vid behov under intervjun. Efter intervjun sammanfattade författarna vad eleven berättat. Eleven fick då möjlighet att bekräfta innehållet samt lägga till eller ta bort något. Innan intervjuerna med eleverna startade genomförde författarna var sin provintervju med två personer som tillhörde samma ålder och målgrupp som den som examensarbetet skulle genomföras på. Detta för att testa intervjufrågorna och få bekräftat att frågorna var tillräckligt tydliga.

Databearbetning

I analysen valde författarna två inriktningar. Den ena är mer generell om vad eleverna tycker är meningsfullt i skolan, den andra är mer specifikt inriktad på vad eleverna anser om skapande aktiviteter. Svaren från intervjuguiden med de öppna och semistrukturerade frågorna sammanställdes i två modifierade kvalitativa innehållsanalyser med deduktiv ansats (Lundman & Hällgren Graneheim, 2008; Kristensson, 2014; Elo & Kyngäs, 2007). De öppna och semistrukturerade frågorna i intervjuguiden sammanställdes genom att i svaren försöka hitta gemensamma nämnare för valda aktiviteter. För att få en helhetsbild läste författarna först alla svaren från frågorna för att därefter hitta gemensamma nämnare för vilka aktiviteter som nämnts. Alla aktiviteter som nämnts skrevs upp på en lista.

Listan kompletterades med hur många elever som svarat en aktivitet samt om eleven önskar utföra denna oftare eller om den utförs lagom ofta. Därefter kategoriserades aktiviteterna genom deras gemensamma nämnare. De specifika aktiviteterna bildade underkategorier, exempelvis matte och svenska, och den gemensamma nämnaren för dessa utgjorde kategorier, exempelvis teoretiska ämnen. För varje kategori presenteras antalet barn som valt en eller flera av de aktiviteter inom den kategorin. Utfallet av analysen resulterade i två modifierade innehållsanalyser (se tabell 1 och 2). Tabell 1 presenterar svaren på de öppna frågorna om vad eleven anser meningsfullt i skolan. Tabell 2 presenterar svaren på de semistrukturerade frågorna om vad elever anser om skapande aktiviteter. I tabell 1 presenteras även hur många av dessa som önskar utföra vald aktivitet oftare. Gemensamt för tabell 1 och 2 gäller att ett barn kan ha valt en eller flera aktiviteter.

Tabell 1 Val av meningsfulla aktiviteter i grundskolan

Antal barn (n=15)	Önskar utföra oftare	Underkategori	Kategori	Tema
11 av 15	3 av 11	fotboll, bandy, skolidrott, rast	Fysiska aktiviteter	Meningsfulla aktiviteter
4 av 15	1 av 4	slöjd, bild, rita, kulturskolan	Skapande aktiviteter	
9 av 15	6 av 9	matte, svenska, engelska, NO	Teoretiska ämnen	

Tabell 2 Upplevelsen av skapande aktiviteter i grundskolan

Antal barn (n=15)	Underkategori	Kategori	Tema
7 av 15	måla, rita, pyssla	Konst	Skapande aktiviteter
10 av 15	syslöjd, träslöjd	Slöjd	

Svaren från instrumentet CHILD sammanställdes deskriptivt i tabell 3 där författarna formade tabellen enligt de aktuella kapitlen under "aktivitet och delaktighet" som beskrivs i ICF-CY (socialstyrelsen, 2003). De valda kapitlen ur instrumentet var kapitel 1 "lärande och tillämpa kunskap", kapitel 7 "mellanmänniska interaktioner och relationer" kapitel 8 "viktiga livsområden" samt kapitel 9 "samhällsgemenskap och medborgerligt liv". Under varje kapitel visas komponenterna, exempelvis se på TV/film, där eleverna fick svara på hur ofta samt hur viktig en aktivitet var enligt det strukturerade frågeformuläret CHILD. Svartalternativen för hur ofta en aktivitet utfördes var "ofta", "ibland" eller "inte alls". Svartalternativen för hur viktig en aktivitet upplevdes var "ja", "sådär" eller "nej".

Författarna har valt att dikotomisera alternativen och därför slagit ihop antalet barn som svarat "ofta" och "ibland" och låta alternativet "ofta" stå för både "Ibland" och "ofta". Detsamma gäller för alternativen för hur viktig en aktivitet upplevs där alternativet "ja" representerar antalet svar för både "ja" och "sådär".

Etiska överväganden

För att erhålla etiskt tillstånd till att genomföra examensarbetet fyllde författarna i blanketten "Egengranskning vid examensarbete" och fick den beviljad. Författarna tog hänsyn till de etiska aspekter som krävdes för att genomföra en sådan här typ av examensarbete. I enlighet med Kristenssons (2014) pålysningar inhämtade författarna skriftliga samtycken om deltagande från rektor, lärare, elever och vårdnadshavare. Det skriftliga samtycket inhämtades i form av en samtyckesblankett som följde med erhållen information om examensarbetet. Författarna beskrev i informationen examensarbetets bakgrund, syfte och metod. Det beskrevs även att all data skulle hanteras konfidentiellt samt hur den skulle förvaras och redovisas. Det beskrevs att eleverna kunde få tillgång till data och till arbetet om så önskades. Författarnas kontaktuppgifter lämnades ut och stod skrivet i missivbrevet. Om någon elev önskade ta del av materialet fick de möjlighet att kontakta oss eller också kontakta en lärare som i sin tur kunde kontakta oss. Vidare framgick det vilka personer examensarbetet vände sig till. Författarna påvisade även att all medverkan var frivillig och kunde avbrytas när som helst utan att eleven behövde uppge anledning till avbrottet. Det framgick också vilka som bar ansvaret för examensarbetet, vilket står skrivet i nyttjandekravet (Kristensson, 2014).

Resultat

Resultatet presenteras i en sammanställning av de öppna och semistrukturerade frågorna angående val av meningsfulla aktiviteter och upplevelsen av skapande aktiviteter med tillhörande citat hämtat från bilaga 6. Därefter presenteras resultatet från intervjuinstrumentet CHILD (Arvidsson et al., 2011) förstärkt med citat från ovan nämnda sammanställningar.

Val av meningsfulla aktiviteter

Det fanns individuella skillnader mellan elevers val av meningsfulla aktiviteter. Fysiska aktiviteter visade sig vara det de flesta tycker är roligt i skolan eftersom man då får vara med i ett lag och röra på sig.

Man blir nyfiken när man får nya lag (Elev A, s. 1).

För det är kul när man får använda hela kroppen. I bandy får man använda händerna och vara smart (Elev E, s. 2).

Vad gäller de teoretiska ämnena, som också var relativt populärt upplevdes de mer meningsfullt då det var svårt och de ville veta om de gjort rätt eller fel.

Man blir nyfiken om det blir rätt eller fel (Elev A, s. 1)

Matte är kul för det är svårt (Elev E, s. 2).

Matte är kul när man får svåra uppgifter. Det är roligt med utmaningar (Elev O, s. 4).

Matte är roligt för att det är spännande att räkna (Elev N, s. 4).

Med matte blir man smartare (Elev M, s. 4).

Engelska är kul för då kan man förstå och prata med andra som kommer från andra länder (Elev K, s. 3)

Svenska är roligt för att man skriver (Elev N, s. 4).

De skapande ämnena var inte lika populärt men ansågs roligt eftersom man kan göra det man gillar och får testa olika saker.

Det är roligt för man kan rita saker som man gillar typ flaggor och djur (Elev D, s. 1).

Kulturskola är rolig för att man får göra olika grejer som att sjunga, dansa, måla, teater (Elev I, s. 3).

Fysiska aktiviteter förekom enligt eleverna i snitt varje dag och majoriteten ansåg att det var lagom mycket. De skapande ämnena utfördes inte så ofta men eleverna ansåg att det var lagom ofta. De teoretiska ämnena förekom varje dag och majoriteten av eleverna vill utföra dessa oftare. Fem av elva elever som valt fysiska aktiviteter har också valt teoretiska ämnen som mest meningsfullt (se tabell 1). Vad gäller frågan angående upplevelsen av delaktighet uttryckte många elever en upplevd delaktighet. Ett fåtal av barnen uttryckte varken det ena

eller andra och ett enstaka barn upplevde att hen får vara med för det mesta, ibland är hen med, ibland inte.

Upplevelsen av skapande aktiviteter

Resultatet visar inga större skillnader på vilken skapande aktivitet som flest antal elever angav som särskilt roligt. De aktiviteter som totalt sett angavs som skapande var måla, rita, pyssla, syslöjd och träslöjd. Att måla, rita och pyssla var särskilt roligt eftersom man då lärde sig att olika former och man är mer fri att göra mer som man vill.

Man lär sig att rita olika former och så (Elev B, s. 1).

Roligast att måla med målarfärg för det är skönt i handen (Elev C, s. 1).

Pyssla är särskilt roligt för man kan klippa och klistra och göra lite som man vill. (Elev D, s. 1).

Det är roligast att pyssla för då man får använda saxen och pennan och sådana saker (Elev E, s. 2).

Syslöjd ansågs särskilt roligt eftersom man lär sig nya saker när man gör fel, man får vara noggran och använda händerna samt att man kunde vara social med andra samtidigt.

Att sy är särskilt roligt för då lär man sig om man gör fel så lär man sig nya saker av det (Elev A, s. 1).

Det är särskilt roligt eftersom att man får vara noggrann (Elev G, s. 2).

Tycker att sy är särskilt roligt för det är kul och man får använda händerna. Man får också vara social med sina vänner samtidigt (Elev H, s. 2).

Träslöjd var särskilt roligt eftersom man får lära sig att bygga, vad verktyg heter och man får såga.

Träslöjd för man får såga och sånt (Elev F, s. 2).

Man får lära sig att bygga saker och vad verktyg heter (Elev K, s. 3).

Träslöjd särskilt roligt för man får öva med armen (Elev M, s. 4).

Majoriteten uttryckte att de brukar rita, måla och pyssla men syslöjd och träslöjd förekom inte lika ofta. Majoriteten av de som valt måla, rita, pyssla berättade att det är något de brukar göra. En elev uttryckte att hen ville pyssla oftare. Eleverna berättade att både syslöjd och träslöjd förekom varannan vecka. En elev uttryckte att hen vill ha träslöjd oftare medan en annan elev uttryckte att det var lagom mycket träslöjd (tabell 2).

Sammanställning av CHILD

Tabell 3 beskrivning av meningsfulla aktiviteter i grundskolan utifrån CHILD

Aktivitet och delaktighet	(n=15) Hur ofta gör du?		(n=15) Tycker du att det är viktigt?	
	Inte alls	Ofta	Nej	Ja
Lärande och tillämpa kunskap				
Se på TV eller Film	0	15	5	10
Lyssna på musik	1	14	5	10
Läsa bok	0	15	2	13
Mellanmännsliga interaktioner och relationer				
Vara med kompisar	0	15	2	13
Skaffa nya kompisar	1	14	3	12
Komma överens med kamrater	0	15	2	13
Komma överens med lärare	0	15	1	14
Viktiga livsområden				
Gå i skolan	0	15	0	15
Vara på fritids	3	12	6	9
Leka ensam	4	11	8	7
Leka med andra	0	15	4	11

Samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt liv				
Delta i kulturella aktiviteter (ex. teater, sjunga i kör)	2	13	4	11
Gå på bibliotek	0	15	4	11
Vara ute i naturen	2	13	3	12

Viktiga livsområden

Gå i skolan

Samtliga elever går i skolan ofta och tycker att det är viktigt. Resultatet av de öppna frågorna visar att de teoretiska ämnena var relativt populärt och upplevdes mer meningsfullt. "Matte är kul när man får svåra uppgifter. Det är roligt med utmaningar." (Elev O, s. 4)

Mellanmänskliga interaktioner och relationer

Vara med kompisar

Samtliga elever var ofta med kompisar varav majoriteten av dessa tyckte att det var viktigt att vara med kompisar. Många ansåg att fysiska aktiviteter var roligt bland annat på grund av kompisar. "Man blir nyfiken när man får nya lag." (Elev A, s. 1) En anledning till varför skapande aktiviteter ansågs roligt var för att man kan vara med kompisar samtidigt. "Man får också vara social med sina vänner samtidigt." (Elev H, s. 2)

Samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt liv

Delta i kulturella aktiviteter

Majoriteten av eleverna deltog ofta i kulturella aktiviteter och ansåg att detta var viktigt. En anledning till att detta ansågs som meningsfullt var för att man får testa på olika aktiviteter. "Kulturskola är rolig för att man får göra olika grejer som att sjunga, dansa, måla, teater." (Elev I, s. 3)

Diskussion

Metoddiskussion

Författarna använder sig av en integrerad design med ett strukturerat intervjuformulär med slutna frågor, samt öppna semistrukturerade tilläggsfrågor för att studera elevers val av meningsfulla aktiviteter och upplevelse av skapande aktiviteter. Författarna vill få fram elevernas val, upplevelser och tankar kring meningsfulla och skapande aktiviteter och därför anses denna metod som relevant. Eftersom alla människors upplevelser av ett fenomen kan se olika ut går inte dessa att generalisera, det går inte heller att standardisera beräkna eller mäta en upplevelse eller se objektivt på något som en människa upplever (Kristensson, 2014). Författarna vill också få en förståelse för och en bild av elevernas egna perspektiv på vad de upplever som meningsfulla aktiviteter. Författarnas egen uppfattning är att en intervjustudie kan upplevas som mer mödosamt än att besvara en enkät. Samtidigt kan intervjustudien vara tacksam eftersom den ger utrymme och möjlighet för att reda ut eventuella oklarheter om en elev upplever en fråga som otydlig. Intervjustudien ger också författaren möjlighet att kunna ställa följdfrågor vilket också kan leda till att resultatet blir mer fullständigt. Samtidigt kan en intervjusituation upplevas som mer pressad än en situation där eleven enbart behöver besvara en enkät. Däremot upplever författarna att eleverna som intervjuades inte kände sig pressade eftersom frågorna som ställdes inte berörde mer privata och känsliga områden. Att besvara en enkät kan också upplevas mer konfidentiellt än en intervjustudie då författaren inte får någon uppfattning av vem som har svarat vad. Däremot kan det vara svårt för en elev i årskurs två att fylla i en enkät. Författarna strävade efter att vara så neutrala som möjligt under intervjuerna, men trots det kan eleverna ha blivit påverkade under intervjun och svarat vad de trott att författarna ville höra. Författarna är också medvetna om att svaren kan ha påverkats av elevernas dagsform.

Urvalsmetoden med bekvämlighetsurval valdes då insamlingen skedde under kort tid. Däremot kan det finnas en risk för skevhet med bekvämlighetsurval. Dock är som bekant syftet med att använda intervju att få ett djup i svaren mer än att eftersträva varians i populationen (Kristensson, 2014). Då syftet med examensarbetet är att beskriva alla elevers val av meningsfulla aktiviteter och upplevelser skapande aktiviteter valde författarna att inkludera både pojkar och flickor. Gruppen som författarna studerade består av barn i årskurs två. Denna årskurs valdes då den enligt rektor och berörda lärare ansågs som mest tillgänglig och flexibel. Första urvalet bestod av 18 elever av dessa intervjuades 9 elever. Andra och tredje urvalet bestod av lika många elever. Vid andra urvalet intervjuades ytterligare 2 elever och vid det tredje urvalet intervjuades ytterligare 4 elever. Det totala bortfallet blir då 39 elever. Det är oklart om dessa inte fick, inte ville eller ifall brevet av någon anledning inte kommit fram. Eftersom majoriteten av eleverna har vårdnadshavare med utländsk bakgrund kan vissa språkliga barriärer uppstått då missivbrevet ej var tillräckligt anpassade för personer som inte hade svenska som modersmål. Detta kan vara en orsak till bortfallet.

Intervjun inleddes med öppna frågor vilket gav eleverna större möjlighet att styra innehållet i intervjun (Kristensson, 2014). Författarna ville att eleven skulle välja plats för intervjun för att minimera risken för eventuella störningar (Kristensson, 2014). Missivbrevet skickades ut under första veckan under den verksamhetsförlagda utbildningen. Ett problem som uppstod i rekryteringsprocessen var att för få elever lämnade in samtycke under de veckor som intervjuerna planerades att pågå. För att rekrytera fler elever skickades missivbrev ut till fler elever på skolan.

Instrumentet CHILD är i huvudsak lätt att förstå, även för eleverna. Men författarna kan i efterhand uppleva att det är svårt att dra slutsatser då man inte får så mycket bredd på frågorna när deltagandet var färre än förväntat. Vissa delar av CHILD uteslöts eftersom de inte ansågs relevanta för aktuellt examensarbete. Detta bidrog till att instrumentet inte kunde utnyttjas till sin fulla potential. Instrumentet är utformat för barn med uttalade problem vilket också bidrar till att instrumentet inte kunde utnyttjas till max. Svartalternativen för instrumentet kunde vara svåra för eleverna att definiera. CHILD är ett instrument som inte är så utbrett och etablerat och har heller ingen vetenskaplig grund, därför har dess reliabilitet och validitet inte beprövats. Författarna valde instrumentet CHILD (Arvidsson et al., 2011) då utbudet på andra liknande instrument är begränsat. Detta påverkar reliabiliteten negativt då mätningarna är mer osäkra på grund av att vissa delar av instrumentet togs bort samt att bortfallet är relativt högt. Däremot har examensarbetet högre validitet då instrumentet kompletterats med öppna och semistrukturerade frågor angående val av meningsfulla aktiviteter och upplevelsen av skapande aktiviteter. Eftersom detta examensarbete endast har studerat femton elever på en grundskola är det svårt att generalisera resultatet till en större grupp. Resultatet kan dock gälla de klasser som urvalet tagits från.

När insamlad data från instrumentet CHILD (Arvidsson et al., 2011) sammanställdes och analyserades valde författarna att dikotomisera svartalternativen och slå ihop antalet barn som svarade "ofta" och "ibland". Det samma gällde för svartalternativen för hur viktig en aktivitet upplevdes där alternativen "ja" och "sådär" slogs ihop. Författarna är medvetna om att detta kan skapa en skev bild av hur svarsfördelningen egentligen ser ut samt påverka trovärdigheten men valde ändå att använda denna metod för att få en mer lättläst och överskådlig bild av resultatet. Det var dessutom färre antal barn som svarade "sådär" och "ibland" än "ja", "nej", "ofta" och "inte alls". Anledningen till att författarna valde att slå ihop "sådär" och "ibland" till de positiva svaren, "ja" och "ofta", var för att "nej" och "inte alls" är mer absoluta svar där ett "nej" mer sällan kan betyda "sådär" än vad ett "ja" kan betyda ett "sådär". Likaså vad gäller "ofta", "ibland" och "inte alls". Med detta som grund övervägdes att göra en dikotomisering i syfte att göra resultatet mer överskådligt. Dessutom valde författarna att använda sig av olika angreppssätt, både kvalitativt och kvantitativt och gjort en triangulering för att öka tillförlitligheten och trovärdigheten i det resultat som presenteras.

Resultatdiskussion

Fler elever anser att teoretiska ämnen och fysiska aktiviteter är mer meningsfulla än skapande ämnen. Majoriteten av de elever som anger fysiska aktiviteter som roligast anger också teoretiska ämnen som roligast. Teoretiska ämnen förekommer varje dag men ändå något som önskas utföra oftare. Vad gäller skapande aktiviteter anses de förekomma lagom ofta trots att de förekommer mer sällan än de teoretiska ämnena. Däremot är det ingen som nämner något negativt på frågor angående upplevelsen av skapande aktiviteter. Att de teoretiska ämnena anges som roligare än skapande aktiviteter och att det är något eleverna vill ha mer av trots att det förekommer varje dag kan bero på att yngre elever anser det roligt att gå i skolan och de bryr sig mycket om skolarbetet. En rapport från Skolverket (2012) visar att åtta av tio yngre elever upplever att det en eller flera gånger i veckan eller varje dag är roligt att gå till skolan. Nästan hälften av de yngre eleverna uppger att de bryr sig mycket om skolarbetet. En stor del av författarnas elever har utländsk bakgrund och rapporten från Skolverket visar att elever med utländsk bakgrund engagerar sig oftare väldigt mycket i skolarbetet jämfört med elever med svensk bakgrund. Det är också fler elever med utländsk än med svensk bakgrund som anger att det är roligt att gå till skolan varje dag (Skolverket, 2012). Detta kan också vara en bidragande faktor till varför teoretiska ämnen anges som roligast. En annan anledning till varför elever upplever de teoretiska ämnena som mer meningsfulla än de skapande kan bero på att lärare i grundskolan anser att de har möjlighet att ge elever med särskilda behov stöd i skolan och i skolarbetet. Lärare i grundskolan anser också att de har kompetens för att upptäcka elever som är i behov av särskilt stöd (Skolverket, 2012).

En bidragande faktor till att majoriteten av eleverna väljer teoretiska ämnen och fysiska aktiviteter som roligast i skolan kan vara att dessa ämnen är mest förekommande och något som ligger eleverna närmre till hands att komma på. Kulturskolan där mer skapande aktiviteter ingår förekommer betydligt mer sällan. En anledning till att eleverna vill ha mer av det som förekommer mer ofta kan vara att de upplever att de får rätt stöd och hjälp vid behov i dessa ämnen. En rapport från Skolverket visar på att både lärare och elever som går på högstadiet eller gymnasiet bekräftar att möjligheterna till att få extra stöd och hjälp i skolan och i skolarbetet har försämrats. Lärarna upplever också att de i lägre utsträckning lyckas utgå från varje elevs enskilda behov jämfört med lågstadiet (Skolverket, 2012).

Resultatet från intervjuguiden visar att eleverna upplever att skapande ämnen är roligt då eleverna upplever att de är mer fria vid utförandet och kan uttrycka sig och göra vad man vill. Wilcock (2006) påpekar att människan har ett biologiskt behov av att få uttrycka sig genom kreativitet. Aktiviteter som är njutningsbara lagras också i form av positiva erfarenheter vilket i sin tur bidrar till lycka, glädje, välbefinnande och nöjdhet. En rekommendation är att vidare forska kring balansen mellan kreativa och teoretiska ämnen i skolan. Kreativitet är ur flera olika aspekter betydelsefullt. Tidigare kunskap visar också på att utveckling av kreativitet kan innebära att nya idéer uppstår. Idéerna kan sätta fokus på hur man kan göra något på ett nytt och bättre sätt. Detta i sin tur bidrar till att samhället utvecklas (Englund, 2010).

Att de teoretiska ämnena är mer populära än de skapande tror författarna till examensarbetet kan bero på att skolan fortfarande är relativt ny för elever i lägre årsklasser. Författarna tror också att de teoretiska ämnena utövas relativt kravlöst och på ett roligt och lekfullt sätt. De teoretiska ämnena har kanske tidigare inte utövats i lika stor utsträckning som de skapande. I lägre årsklasser är fortfarande inte skoldagarna och lektionerna så långa, vilket författarna till examensarbetet ytterligare tror kan vara en anledning till att intresset till de teoretiska ämnena hålls vid liv. Detta baserat på observation i den verksamhetsförlagda utbildningen. De flesta yngre eleverna tycker att skolan är en rolig och intressant plats att gå till, majoriteten av de yngre eleverna upplever också att det man gör i skolan är intressant. Majoriteten av de yngre eleverna uppger att de bryr sig mycket eller ganska mycket om skolarbetet (Skolverket, 2012). En annan anledning till varför eleverna väljer teoretiska ämnen som mer meningsfullt än skapade kan vara att det är lättare för dem att skapa en flow-upplevelse genom exempelvis matte än genom exempelvis bild. Detta eftersom att räkna blir mer av en utmaning för eleverna än vad skapande aktiviteter utgör. De grundläggande faktorerna som skapar en flow-upplevelse är den egna upplevelsen av aktivitetens utmaning och hur denna passar ihop med människans egna förmåga (Jonsson, Håkansson & Wagman, 2012). Skolarbetet är ofta anpassat efter barnets förmåga medan fria skapande aktiviteter inte alltid kan uppnå den nivå av utmaning som krävs för att en flow-upplevelse ska uppstå.

Ur resultatet kan man också utläsa att majoriteten av eleverna ofta leker ensamma, men upplever det inte som viktigt att leka ensam. Människan är delaktig i aktivitet när hon ingår i en sociokulturell kontext och utför något som är nödvändigt för hennes välbefinnande (Kielhofner, 2012). Människan är av naturen social och har därför ett stort behov av interaktion med andra. Aktivitet är en mekanism för social interaktion och utveckling och därför kan avsaknad av aktivitet leda till ohälsa (Wilcock, 2006). Eftersom litteraturen visar på att avsaknad av social interaktion kan leda till ohälsa är det angeläget att reda ut varför barnen leker ensamma trots att de inte upplever det som viktigt att leka ensam. För att skydda barnens hälsa rekommenderas vidare forskning av detta fenomen.

Samtliga elever upplever det som viktigt att gå i skolan. Läroplanen belyser betydelsen av delaktighet i skolmiljön. Den beskriver att skolans uppgift är att främja varje elevs deltagande i samhällslivet (Skolverket, 2011). En rapport från Skolverket (2012) belyser barnens trivsel i skolan. Rapporten visar att fler yngre elever tycker att det är roligt att gå i skolan jämfört med de äldre eleverna. Det är också flest yngre elever som visar engagemang i skolarbetet. För vidare forskning rekommenderas att ta reda på vad det är som gör att elever i lägre årskurser upplever skolan som viktigt och varför äldre elever inte gör det och utifrån det resultatet kunna läsa vad som tappats på vägen.

Betydelse för arbetsterapi

Inga elever hade uttalade svårigheter och många utför redan deras val av meningsfulla aktiviteter och önskar inte mer av skapande aktiviteter. Därför finns det inte så mycket för en arbetsterapeut att bidra med på den specifika skola som det här examensarbetet grundar sig i. Däremot kan konstateras utifrån examensarbetet att det i arbetet med barn i grundskolan är viktigt att bejaka varje enskild elevs önskemål om vad som är viktigt och roligt. Om fler barn med olika svårigheter i skolan hade deltagit, hade kanske ett annat resultat kunnat utläsas där ett större behov av stöd till ökad möjlighet till meningsfulla och skapande aktiviteter hade förekommit. Författarna vill belysa att arbetsterapeuter innehar specifik kunskap om barns och ungdomars behov av aktivitet och delaktighet. Arbetsterapeuten besitter både kompetens och verktyg för att kunna kartlägga vad eleven anser meningsfullt och därefter anpassa och möjliggöra ett ökat deltagande i dessa aktiviteter (Haglund, 2012).

Slutsatser

Examensarbetet visar att andelen elever som angav teoretiska ämnen, exempelvis matte, och fysiska aktiviteter, exempelvis idrott, som meningsfulla var fler än de som angav skapande ämnen, exempelvis slöjd, som meningsfulla. Teoretiska ämnen och fysiska aktiviteter förekom varje dag men var ändå något som önskades utföras oftare. Vad gäller skapande aktiviteter ansågs de förekomma lagom mycket trots att de förekom mer sällan än de teoretiska ämnena och fysiska aktiviteterna. Däremot var det ingen som nämnde något negativt på frågor angående upplevelsen av skapande aktiviteter. Upplevelsen av skapande aktiviteter uttrycktes som att det fanns större utrymme att göra som man vill. Det gavs också möjlighet att använda sina händer och olika verktyg i aktiviteten. En stor del av eleverna upplevde delaktighet i meningsfulla och skapande aktiviteter. Det fanns ingen aktivitet som aldrig förekom som en elev önskade utföra. Resultatet från det strukturerade intervjuinstrumentet CHILD (Arvidsson et al., 2011) visade bland annat att majoriteten av eleverna ofta lekte ensamma, men upplevde det inte som viktigt att leka ensam. Samtliga elever upplevde det som viktigt att gå i skolan.

Referenser

Arvidsson, P., Granlund, M., Olsson, L., & Sjöqvist, M. (2011). *CHILD strukturerad delaktighet- och behovsintervju 6-12 år*. Högskolan i Jönköping, Hälsö högskolan, 55111 Jönköping, Sweden

Arvidsson P, Granlund M, Thyberg I, Thyberg M. Important aspects of participation and participation restrictions in people with a mild intellectual disability. *Disability and Rehabilitation*, 36, 1264-1272

Atisprojektet. (u.å). ATiS – Arbetsterapi i Skolan. Hämtad 4 mars, 2015, från http://www.umea.se/download/18.59dbd48c11914b7678980004137/ATiS_080208_5.pdf

Boman. A. (2014). *Arbetsterapeut i skolan*. Hämtad 21 mars, 2015, från <http://www.mfd.se/globalassets/dokument/publikationer/2014/14311-pdf-arbetsterapeut-i-skolan.pdf>

Bungay, H., & Vella-Burrows, T. (2013). The effects of participating in creative activities on the health and well-being of children and young people: a rapid review of the literature. *Perspectives In Public Health*, 133(1), 44-52. doi:10.1177/1757913912466946

Elo, S., & Kyngäs H. (2007). The qualitative content analysis process. *Journal of Advanced Nursing* 62(1), 107-115.

Englund, B. (2004). *Skapande och kroppsbaserade komplementära terapier*. Lund: Studentlitteratur.

Englund, E. (2010). *Är kreativitet ekonomiskt lönsamt?* Hämtad 29 januari, 2015 från: <http://www.forskning.se/nyheterfakta/teman/kreativitet/tiofragorochsvar/arkreativitetekonomisktlonsam.5.34a8543912bbe474e1f80005312.html>

Förbundet Sveriges Arbetsterapeuter [FSA]. (2005). *Etisk kod för arbetsterapeuter*. Nacka: Förbundet Sveriges Arbetsterapeuter.

Griffiths, S., & Corr, S. (2007). The use of creative activities with people with mental health problems: a survey of occupational therapists. *British Journal of Occupational Therapy*, 70(3), 107-114.

Haglund, L. (2012). *Nya möjligheter för arbetsterapeuter*. Hämtad 31 januari, 2015, från <http://www.fsa.se/Tidskriften/2010-2013/2012/TA-nr-3/TA--Nya-mojligheter-for-arbetsterapeuter/>

Hammarberg, T. (2006). *Mänskliga rättigheter: konventionen om barnets rättigheter*. (Ny, rev. uppl.) Stockholm: Utrikesdepartementet.

Hemmingsson, H., Egilson, S., Lidström, H., & G, Kielhofner. (2014). *Bedömning av anpassningar i skolmiljö (BAS) (version 3.1)*. Nacka: Förbundet Sveriges Arbetsterapeuter (FSA).

Höglund-Nielsen (red.), *Tillämpad kvalitativ forskning inom hälso- och sjukvård* (s. 159-172). Lund: Studentlitteratur.

Jonsson, H., Håkansson, C., Wagman, P. (2012). *Aktivitetsbalans – ett centralt begrepp inom arbetsterapi och aktivitetsvetenskap*. Hämtad 2 februari, 2015, från <http://fsa.se/Min-profession/Utbildning-och-forskning/Forskning-i-praxis/2012/TA-62012/#sthash.R1ipenD7.Pgm8DPdD.dpuf>

Kearsley, C. (2012). Non-traditional practice placements: a starting point for service development. *British Journal of Occupational Therapy*, 75(5), 244-246. DOI: 10.4276/030802212X13361458480405

Kielhofner, G. (2012). *A Model of Human Occupation. Teori och tillämpning*. Baltimore: Williams & Wilkins.

Kristensson, J. (2014). *Handbok i uppsatsskrivande och forskningsmetodik för studenter inom hälso- och vårdvetenskap*. (1. utg.) Stockholm: Natur & Kultur.

Lundman, B. & Hällgren Graneheim, U. (2008). Kvalitativ innehållsanalys. I M. Granskär & B.

Lloyd, C., Ren Wong, S., & Petchkovsky, L. (2007). Art and recovery in mental health: a qualitative investigation. *British Journal of Occupational Therapy*, 70(5), 207-214.

Pilhammar Andersson, E. (2008). Etnografi. I M. Granskär & B. Höglund-Nielsen (red.), *Tillämpad kvalitativ forskning inom hälso- och sjukvård* (s. 41-55). Lund: Studentlitteratur.

Rodger, S. & Ziviani, J. (red.) (2006). *Occupational therapy with children: understanding children's occupations and enabling participation*. Oxford: Blackwell.

SFS (2010:800). *Skollagen*. Stockholm: Norstedts Juridik AB.

Siller, B. (2000). Att förbereda barnet för skolan. I G. Kärrby (Red.), *Skolan möter förskolan och fritidshemmet* (s. 80-109). Lund: Studentlitteratur.

Skolverket. (2012). *Attityder till skolan 2012*. Hämtad 28 april, 2015, från:

http://www.skolverket.se/om-skolverket/publikationer/visa-enskild-publikation?_xurl_=http%3A%2F%2Fwww5.skolverket.se%2Fwtpub%2Fws%2Fskolbok%2Fwpubext%2Ftrycksak%2FBlob%2Fpdf3032.pdf%3Fk%3D3032

Skolverket. (2011). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011*. Hämtad 29 mars, 2015 från: http://www.skolverket.se/om-skolverket/publikationer/visa-enskild-publikation?_xurl_=http%3A%2F%2Fwww5.skolverket.se%2Fwtpub%2Fws%2Fskolbok%2Fwpubext%2Ftrycksak%2FBlob%2Fpdf2575.pdf%3Fk%3D2575

Socialstyrelsen. (2003). *Klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa*. Hämtad 24 februari, 2015, från: <http://www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/Attachments/10546/2003-4-1.pdf>

Wiklund, U. (2001). *Den lydiga kreativiteten: om barn, estetik och lärande*. Stockholm: Sveriges Utbildningsradio AB.

Wilcock, A.A. (2006). *An occupational perspective of health*. (2. ed.) Thorofare, N.J.: Slack.

Withers, C., Shann, S. (2008). Embracing opportunities: stepping out of the box. *British Journal of Occupational Therapy*, 71(3), 122-124

Bilagor

Bilaga 1

Missivbrev till rektor och berörda lärare

Hej!

Har du funderat på vad dina elever upplever som meningsfullt i skolan? Ges det möjlighet för eleverna att göra det han eller hon tycker är meningsfullt?

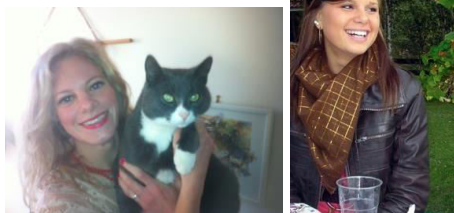
Syftet med detta examensarbete är att beskriva i vilken utsträckning barn känner sig delaktiga i meningsfulla aktiviteter samt hur dem upplever aktiviteter som är mer kreativa. Det handlar om att ta reda på vad barnen tycker är roligt att göra, om de får göra det de tycker är roligt, om de känner sig delaktiga samt vad de tycker om kreativa aktiviteter. Meningsfulla aktiviteter kan vara att läsa eller att räkna, men det kan också vara mer kreativa aktiviteter som handlar om att måla eller att ha slöjd. Att vara delaktig i meningsfulla aktiviteter har visat sig öka hälsan och välmåendet, lika så vad gäller att utföra kreativa aktiviteter. Därför skulle vi vara glada om vi fick träffa dina elever för en intervju gällande detta.

Vad innebär deltagandet för dina elever?

Flera barn kommer att få förfrågan om att delta. Det är frivilligt att delta och eleven har rätt att avbryta deltagandet när han/hon vill utan att uppge orsak. Intervjun kommer att äga rum på elevens skola och beräknas ta cirka 30 minuter. Alla frågor är frivilliga att svara på. Vi har tystnadsplikt och de uppgifter som eleven anger kommer endast att användas i detta examensarbete. Allt material behandlas konfidentiellt, vilket innebär att ingen kommer att kunna spåra vad just en elev har sagt. De uppgifter vi får in kommer bearbetas och sammanställas och slutligen resultera i en skriftlig rapport som redovisas på gruppnivå. Rapporten kommer att vara klar till sommaren 2015. Skulle du vilja ta del av rapporten kan vi skicka den till dig.

Vi heter Maja och Lovisa och läser sista terminen på arbetsterapeutprogrammet i Jönköping. Vi har inriktningen barn och finner det därför ytterst intressant att studera kring barns hälsa. Dessa intervjuer kommer att vara en del av vår kandidatuppsats.

Har du frågor eller funderingar är du välkommen att höra av dig till:

Lovisa Josefsson jolo1290@student.hj.se

Maja Boskovic boma1215@student.hj.se

Handlerade: Elisabeth Elgmark, på mailadress Elisabeth.Elgmark@hhj.hj.se

Samtyckes formulär

För att eleverna ska få delta ber vi Er att fylla i samtyckesformuläret nedan.

Härmed intygas att jag har fått information om intervjun, möjlighet att ställa frågor och samtyckt till att de elever som önskar delta får delta.

Rektor/lärares underskrift:.....

Datum:.....

Missivbrev till eleverna

Hej!

Har du funderat på vad du tycker är extra roligt i skolan? Tycker du att du får göra det där extra roliga? Tycker du om att rita och måla i skolan eller är det roligare att räkna matte? om du vill så kan du få vara med och svara på frågor om vad du tycker är roligt.

Vi heter Maja och Lovisa och går på högskolan i Jönköping. Vi skulle jätte gärna vilja träffa dig och prata om vad just du tycker om att göra. För oss vuxna är det viktigt att veta detta för att vi ska kunna göra skolan så bra som möjligt för er.

Om du vill vara med kommer du vara en av flera elever som en och en får komma till oss och prata en stund, det kommer att ta ungefär 30 minuter. Du får själv välja en plats på skolan där du gillar att vara. Att vara med är inget farligt och vi kommer inte att be dig svara på någonting du inte vill svara på.

Det är du som bestämmer om du vill vara med eller inte. Om du vill vara med så måste mamma eller pappa också tycka att det är okej. Om du säger ja men sen ångrar dig och inte vill vara med längre är det helt okej. Du behöver inte säga varför du inte längre vill vara med. Ingen mer än du och vi som pratar med dig kommer att veta vad du svarar.

Om du vill läsa det arbete som vi skriver utifrån vad ni elever berättar så är det bara att säga till. Om du vill fråga oss någonting eller undrar över något kan du eller någon vuxen höra av dig till oss.

Lovisa Josefsson jolo1290@student.hj.se

Maja Boskovic boma1215@student.hj.se

Handlerade: Elisabeth Elgmark, på mailadress Elisabeth.Elgmark@hhj.hj.se

Missivbrev till målsman

Hej!

Har du funderat på vad ditt barn upplever som meningsfullt i skolan? Ges det möjlighet för ditt barn att göra det han eller hon tycker är meningsfullt?

Syftet med detta examensarbete är att beskriva i vilken utsträckning barn känner sig delaktiga i meningsfulla aktiviteter samt hur dem upplever aktiviteter som är mer kreativa. Det handlar om att ta reda på vad barnen tycker är roligt att göra, om de får göra det de tycker är roligt, om de känner sig delaktiga samt vad de tycker om kreativa aktiviteter. Meningsfulla aktiviteter kan vara att läsa eller att räkna, men det kan också vara mer kreativa aktiviteter som handlar om att måla eller att ha slöjd. Att vara delaktig i meningsfulla aktiviteter har visat sig öka hälsan och välmåendet, lika så vad gäller att utföra kreativa aktiviteter. Därför skulle vi vara glada om vi fick träffa ditt barn för en intervju gällande detta.

Vad innebär deltagandet för ditt barn?

Flera barn kommer att få förfrågan om att delta. Det är frivilligt att delta och ditt barn har rätt att avbryta deltagandet när han/hon vill utan att uppge orsak. Intervjun kommer att äga rum på barnens skola och beräknas ta cirka 30 minuter. Alla frågor är frivilliga att svara på. Vi har tystnadsplikt och de uppgifter som ditt barn anger kommer endast att användas i detta examensarbete. Allt material behandlas konfidentiellt, vilket innebär att ingen kommer att kunna spåra vad just ditt barn har sagt. De uppgifter vi får in kommer bearbetas och sammanställas och slutligen resultera i en skriftlig rapport som redovisas på gruppnivå. Rapporten kommer att vara klar till sommaren 2015. Skulle du vilja ta del av rapporten kan vi skicka den till dig.

Vi heter Maja och Lovisa och läser sista terminen på arbetsterapeutprogrammet i Jönköping. Vi har inriktningen barn och finner det därför ytterst intressant att studera kring barns hälsa. Dessa intervjuer kommer att vara en del av vår kandidatuppsats.

Har du frågor eller funderingar är du välkommen att höra av dig till:

Lovisa Josefsson jolo1290@student.hj.se

Maja Boskovic boma1215@student.hj.se

Handlerade: Elisabeth Elgmark, på mailadress Elisabeth.Elgmark@hhj.hj.se

Samtyckes formulär

För att ditt barn ska få delta ber vi Er att fylla i samtyckesformuläret nedan.

Härmed intygas att jag har fått information om intervjun, möjlighet att ställa frågor och samtyckt till att mitt barn får delta.

Målsmans underskrift:.....

Barnets underskrift:.....

Datum:.....

Bilaga 4

Exempel på kapitel ur instrumentet CHILD

Kapitel 1: Lärande och tillämpa kunskap	GÖR (performance)	VIKTIGT (engagement)	KAN (capacity)	VILL HA HJÄLP MED? (support)
	Hur ofta gör du?	Tycker du att det är viktigt?	Kan du göra?	
	Inte alls Ibland Ofta	Nej Sådär Ja	Nej Tills. med någon ¹ Självt	Nej Kanske Ja
1. Se på TV eller se en film? (d161)	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
2. Lyssna på musik? (d161)	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
3. Läsa en tidning? (d1661)	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
4. Läsa en bok? (d166)	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
5. Skriva för hand? (d170)	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
6. Skriva på dator? (d170)	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

Intervjuguide med öppna och semistrukturerade frågor

Öppna frågor angående vad eleverna tycker är roligt i skolan

1. Vad tycker du om att göra i skolan?
2. Varför är det roligt?
3. hur ofta gör du det roliga i skolan?
4. skulle du vilja göra det roliga fler gånger i skolan?
5. Känner du att du får vara med när ni gör det som du tycker är roligt i skolan?

Semistrukturerade frågor angående kreativa och skapande aktiviteter

1. Brukar du rita, måla, pyssla och sy och sånt som man gör med händerna i skolan?
 - a. om ja - Hur ofta?
 - b. om nej- skulle du vilja göra det?
2. Tycker du att det är roligt att du får rita, pyssla och sånt i skolan?
 - a. Om ja- Vilket av det tycker du är särskilt roligt? varför är det roligt?
 - b. Om nej- Varför är det inte roligt?

Svaren från öppna och semistrukturerade frågor

Elev A

1. Lösa mattetal, spela fotboll på rasterna
 2. Man blir nyfiken om det blir rätt eller fel. Man får vara i ett lag. Man blir nyfiken när man får nya lag.
 3. Matte varje vecka. Spelar fotboll 2 ggr/dag.
 4. Vill räkna matte och spela fotboll oftare.
-
1. Vi brukar måla men inte pyssla. Syr bara på syslöjden. Bara ett halvår man får vara där. Vill pyssla oftare.
 2. Det är roligt. Att sy är särskilt roligt för då lär man sig om man gör fel så lär man sig nya saker av det.

Elev B

1. Tycker om att idrotta och att ha slöjd.
 2. Idrott använder man kroppen och på slöjden lär man sig sy.
 3. Några gånger i veckan, slöjd varannan vecka.
 4. Tycker att det är lagom.
 5. Känner att han/hon får vara med.
-
1. Ja. Brukar rita varje morgon.
 2. Tycker att det är roligt. Man lär sig att rita olika former och så.

Elev C

1. Jag tycker om att läsa och skriva på datorn. Svenska, skriva och läsa.
 2. För man lär sig. För det är kul.
 3. Mycket.
 4. Mer.
-
1. Ja. Ibland. Roligt för att det är det.
 2. Ja. Inte roligare än svenska. Roligast att måla med målarfärg för det är skönt i handen.

Elev D

1. Rita i målarbok och jobba i "uggleboken" en svenska arbetsbok.
 2. Man lär sig saker. Man lär sig plus, gånger och minus. Det är roligt för man kan rita saker som man gillar typ flaggor och djur.
 3. Mindre än varje dag, några gånger i veckan
 4. Tycker att det är lagom mycket
 5. Känner att man får vara med för det mesta. Är med ibland och ibland inte.
-
1. Brukar rita och pyssla ibland. Tycker att det är roligt.
 2. Pyssla är särskilt roligt för man kan klippa och klistra och göra lite som man vill.

Elev E

1. Spela fotboll matte, bandy och på rasten.
2. För det är kul när man får använda hela kroppen. I bandy får man använda händerna och vara smart. Matte är kul för det är svårt.
3. Vi spelar fotboll många gånger, varje rast. Vi spelar bandy när det inte är snö. Matte räknar vi nästan varje dag.
4. Skulle vilja räkna matte oftare. Fotboll och bandy gör vi tillräckligt många gånger.
5. Känner att jag får vara med.

1. Ja, någon gång varje månad.
2. Det är roligast att pyssla för då man får använda saxen och pennan och sådana saker.

Elev F

1. Jag tycker om att vara ute. Det är roligt att leka. Jag leker massor med lekar. Datten.
2. Jag vet inte. Få frisk luft.
3. Nästan aldrig. För jag gillar inte när jag har regnbyxor.
4. Ja.
5. Ja.

1. Nej. Ibland. Jag vet inte.
2. Träslöjd för man får såga och sånt. Skulle vilja ha träslöjd oftare.

Elev G

1. Ha idrott.
2. För att man får springa runt och röra på sig. Det är särskilt roligt att man får röra på sig.
3. Har idrott 2 gånger i veckan
4. Lagom många gånger
5. Känner att hon får vara med på idrotten

1. Brukar rita, måla och pyssla varje dag. Har syslöjd varannan vecka
2. Det är särskilt roligt eftersom att man får vara noggrann.

Elev H

1. Tycker om att ha bild
2. För att man kan måla
3. Har bild på tisdagarna
4. tycker att det är lagom
5. Känner att hon får vara med och har tillgång till alla färger och så

- 1 Brukar rita och pyssla och sånt. Syr på torsdagar, varannan torsdag
- 2 Tycker att det är roligt att göra sånt. Tycker att sy är särskilt roligt för det är kul och man får använda händerna. Man får också vara social med sina vänner samtidigt.

Elev I

1. Kulturskola
 2. Kulturskola är roligt för man får göra olika grejer som att sjunga, dansa, måla, teater. Dansen var roligast.
 3. Har kulturskola varje måndag
 4. skulle vilja göra det fler gånger
 5. Känner att man får vara med.
-
1. Brukar pyssla och måla och sånt någon gång i veckan
 2. Tycker att det är roligt att rita och pyssla och sånt. Tycker att måla är särskilt roligt

Elev J

1. Matte är roligt
 2. För att gillar multiplikation
 3. Räknar matte varje dag
 4. Skulle vilja ha matte fler gånger
 5. Känner att han får vara med när han har matte
-
1. Brukar sy ibland på syslöjden. Brukar ha syslöjd och träslöjd. Brukar ha slöjd 1 gång i veckan
 2. Tycker det är roligt att ha slöjd men tycker det är särskilt roligt att måla. Brukar måla varje dag

Elev K

1. Att lära sig saker. engelska och om larver
 2. Engelska är kul för då kan man förstå och prata med andra som kommer från andra länder. Larver då läser man om naturen och hur de har det.
 3. Engelska en gång i veckan. Larver varje dag.
 4. Ja. Engelska ska bli mer.
 5. Ja.
-
1. brukar pyssla och rita väldigt mycket. Så fort jag får tid över. På fritiden varje dag och nästan varje lektion. Lagom mycket.
 2. Slöjd är särskilt roligt. Träslöjd. Man får lära sig att bygga saker och vad verktyg heter.

Elev L

1. Spela fotboll och leka zombiedatten.
 2. Tycker det är roligt för att man får springa och gömma sig.
 3. Brukar leka detta nästan varje dag, inte fredagar
 4. Tycker att det är lagom mycket
 5. Känner att han får vara med när han spelar fotboll och leker
-
1. Brukar ha bild och måla och sånt
 2. Tycker att det är roligt, tycker det är särskilt roligt att måla och att ha slöjd för att man får göra olika grejer och lära sig olika grejer. Man kan måla olika grejer och lära sig att måla.

Elev M

1. spela fotboll, matte.
2. man kan röra på sig när man spelar fotboll. Med matte blir man smartare.
3. varje dag.
4. Lagom.
5. Ja.

1. ibland, syslöjd ett halvår, träslöjd ett halvår. Sällan.
2. Vill inte göra mer, lagom. Träslöjd särskilt roligt för man får öva med armen.

Elev N

1. tycker om matte, idrott och svenska
2. matte är roligt för att det är spännande att räkna. Idrott är roligt för att man rör på sig. Svenska är roligt för att man skriver.
3. Matte och svenska varje dag och idrott två gånger i veckan
4. Tycker idrott är lagom men vill ha mer matte och svenska
5. Känner att hon får vara med

1. Har slöjd varannan vecka, har bild 1 gång i veckan
2. Tycker att det är roligt att pyssla och måla och ha slöjd. Tycker det är särskilt roligt att ha träslöjd och syslöjd för att man får lära sig att bygga och så.

Elev O

1. gympa, leka zombidatten på rasten, leka fladdermöss, matte
2. för att man rör på sig. Matte är kul när man får svåra uppgifter. Det är roligt med utmaningar.
3. Gympa 2 ggr/veckan. Matte 4ggr/i veckan eller nåt
4. Nej, lagom
5. Ja, ibland får jag vara med ute. Lite krångligt nu.

1. varannan torsdag, slöjd. Pyssla mest på fritids
2. jag gillar inte jättemycket att rita men gillar att pyssla. Träslöjd.